

DURMUŞ & DÜLGER

Hukuk Bürosu
Av. Yüce DURMUŞ

MAAŞ HACZİ VE DİĞER KESİNTİLER İLE İLGİLİ HUKUKİ İNCELEME

> İŞVEREN İCRA DAİRESİNİN HACİZ ve KESİNTİ BİLDİRİMİNE HANGİ YOLLA CEVAP VERMELİDİR

İcra dairesinden bir işçisi ile ilgili haciz ve kesinti yazısını olan işveren kural olarak 7 gün içinde bir cevap vermelidir. Verilecek cevap; POSTA (mektup, APS, iadeli taahhütlü, kargo vs) yoluyla, elden veya elektronik olabilir.

İşveren " POSTA " yoluyla cevap verirse; verilmiş cevabın postaya verildiği tarih değil ilgili icra dairesine ulaştığı tarih esas alınır ve ayrıca bu gönderim türünde gönderilen cevabın içerik metni de belli değildir. Bunun için cevabın " POSTA yoluyla " gönderilmesi tercih edilmemelidir.

İşveren cevap yazısını ilgili icra dairesine veya ilgili icra dairesine gönderilmek üzere bulunduğu yer icra dairesine " ELDEN " ıslak imzalı olarak verebilir ve bu durumda işverene cevap yazısının alındığına dair bir alındı belgesi verilir. Bu durumda alındı belgesinin düzenleme tarihi cevap tarihi sayılır ve postadaki gecikmelerden işveren sorumlu tutulamaz. Bu nedenle tercih edilmesi gereken yollardan biri budur.

İşveren cevap yazısını ilgili icra dairesine, imkan varsa " ELEKTRONİK " olarak gönderebilir. Bu durumda belgenin elektronik gönderilme tarihi cevap tarihi sayılır. Bu nedenle tercih edilmesi gereken yollardan biri budur.

> MAAŞ HACZİNDE KESİNTİ YAPILABİLECEK TUTAR VE ORAN

İcra ve İflas Kanununun 83. Maddesi uyarınca yapılacak maaş haczi kesintisinde işçinin maaşının dörtte birinden az olmamak üzere kesinti yapılır. Ancak 4857 sayılı iş yasasının 35. Maddesi uyarınca ise işçilerin aylık ücretlerinin dörtte birinden fazlası haczedilemez. Her iki kanun maddesi birlikte değerlendirildiğinde işçinin ücretinden yapılacak kesinti 1/4 oranında olacaktır. Birden fazla haciz var ise ve öncelikle alacak yok ise hacizler sıraya konur. Sırada önde olan haczin kesintisi bitmedikçe sonraki haciz için kesintiye geçilemez.

Ancak nafaka ilişkin hükümler saklı tutulduğundan nafaka alacaklarına ilişkin hacizlerde 1/4 oranı dikkate alınmayacak ve aylık nafaka tutarının maaşın 1/4 'ünden fazla olması halinde nafaka tutarı kadar kesinti yapılacaktır. Ancak dikkat edilmelidir ki; nafaka alacağına yönelik bu istisna, aylık ödenen nafaka tutarına ilişkin olup birikmiş nafaka borçları da İş Kanunundan kaynaklanan ve işçinin ücretinin dörtte birinden fazlasının haczedilemeyeceği genel kuralına tabidir.

İşveren tarafından işçiye aylık sabit ücret / maaş dışında verilen para veya parasal karşılığı olan menfaatlere ücret eki / ek kazanç denir. Bunlar genel olarak; prim, ikramiye, bayram harçlığı, kardan pay alma, fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti, genel tatil ve dini bayram ücreti gibi ödemelerdir. Bu ekler ücret niteliğinde kabul edildiğinden dörtte bir oranında haczedilebilir.

Sonuç olarak, kesinti yapılacak ayda; varsa işçinin aylık sabit ücreti / maaşı + varsa prim, ikramiye, bayram harçlığı, kardan pay alma, fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti, genel tatil ve dini bayram ücreti gibi ek ödemelerin toplamının 1/4 'ü oranında kesinti yapılarak ilgili icra dosyasına yatırılması gerekir.

> KIDEM TAZMİNATI VE DİĞER TAZMİNAT ALACAKLARINDA HACİZ VE KESİNTİ

İş sözleşmesinin sona ermesi ve hak kazanılması halinde, işveren tarafından işçiye yapılacak kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin ücreti, işe başlatmama tazminatı, kötüniyet tazminatı, sendikal tazminat gibi ödemeler ücret niteliğinde olmadığından tamamı haczedilebilir, 1/4 oransal sınırı uygulanmaz.

> MAAŞ HACZİ KESİNTİSİ YAPILMAYACAK İŞÇİLİK ALACAKLARI

Kural olarak; iş kazası veya meslek hastalığı sebebiyle işçiye toplu veya aylık taksitler halinde yapılan tazminat ve ödemeler, geçici işgöremezlik ödeneği, kısa çalışma ödeneği kapsamında yapılan ödemeler, iş kazası nedeniyle açılacak tazminat davaları sonucu alınan tazminat bedelleri kural olarak haczedilemez. Ancak nafaka alacaklarına ilişkin özel düzenlemeler istisnadır.

> MAAŞ HACZİNDE SIRA NASIL BELİRLENİR

Bir işçi – çalışan hakkında işverene birden fazla maaş haczi gönderilmişse hem maaş haczi müzekkeresinin tebliğ tarihi hem de alacağın niteliği kesinti yapılacak sıranın belirlenmesinde önem arz etmektedir.

Öncelikle ve kural olarak icra takibinin ne zaman açıldığı, borcun vadesi önem arz etmeksizin maaş haczinde sıra işverene gönderilen maaş haczi müzekkeresinin tebliğ tarihine göre belirlenir. Yani işverene ilk tebliğ edilen maaş haczi ilk sıradadır.

DURMUŞ & DÜLGER

Hukuk Bürosu

Av. Yüce DURMUŞ

Ancak nafaka alacakları öncelikli olduğundan nafaka alacağı gönderilen maaş haczinin sırası önemli olmayıp ilk sıraya kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak dikkat edilmelidir ki; nafaka alacağına yönelik bu istisna aylık olarak ödenen tutara ilişkin olup, birikmiş nafaka borçları da diğer alacaklar gibi tebliğ tarihine göre sıraya alınacaktır.

> MAAŞ HACZİNDE İŞVERENİN ALACAKLIYA KARŞI SORUMLULUĞU

Borçlu çalışanın maaş haczi yazısını alan işveren bir hafta içinde; haciz ve kesinti yapılamıyorsa sebebini, haciz ve kesinti yapılacaksa haczin icra edildiğini ve borçlunun maaş ve ücretinin miktarını icra dairesine bildirmeye ve borç bitinceye kadar icra dairesinin haciz bildirimine göre haczolunan miktarı borçlunun maaş ve ücretinden keserek hemen icra dairesine yatırmaya mecburdur.

Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen işveren, mahkemeden hüküm alınmasına hacet kalmaksızın borçlunun maaşından ve ücretinden kesmediği miktar kadar sorumludur.

Ayrıca işçinin işten ayrılması durumunda işveren durumu icra dairesine bildirmeye mecburdur.

İcra ve İflas Kanununun 357. Maddesi uyarınca işveren; icra dairesince kanuna göre yapılan tebliğ ve emirleri derhal yapmaya ve neticesini geciktirmeksizin icra dairesine bildirmeye mecburdur. Geçerli bir sebep haricinde tebliğ ve emirleri yapmayanlar hakkında ait olduğu dairece tahkikatı gerek kalmaksızın Cumhuriyet Savcılığınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır.

02.04.2022, Çorlu

Av. Yüce DURMUŞ

Ofis Cep Tel : (0530) 964 04 29

Web Sitesi : www.yucedurmus.av.tr